

TEMEL KAVRAMLAR KÜLTÜR VE KÜLTÜREL MİRAS

DERS III

KÜLTÜR

KÜLTÜR VARLIĞI

TAŞINIR TAŞINMAZ
KÜLTÜR VARLIĞI

TESCİLLİ VE TESCİLSİZ
YAPI

KÜLTÜR

- Kültür, kelime kökeni (etimolojik) olarak Latince'dir.

'tarlaya ekin ekmek, süt mayalamak anlamında' kullanılan ve 19. yüzyılda dilimize giren bir kavramdır.

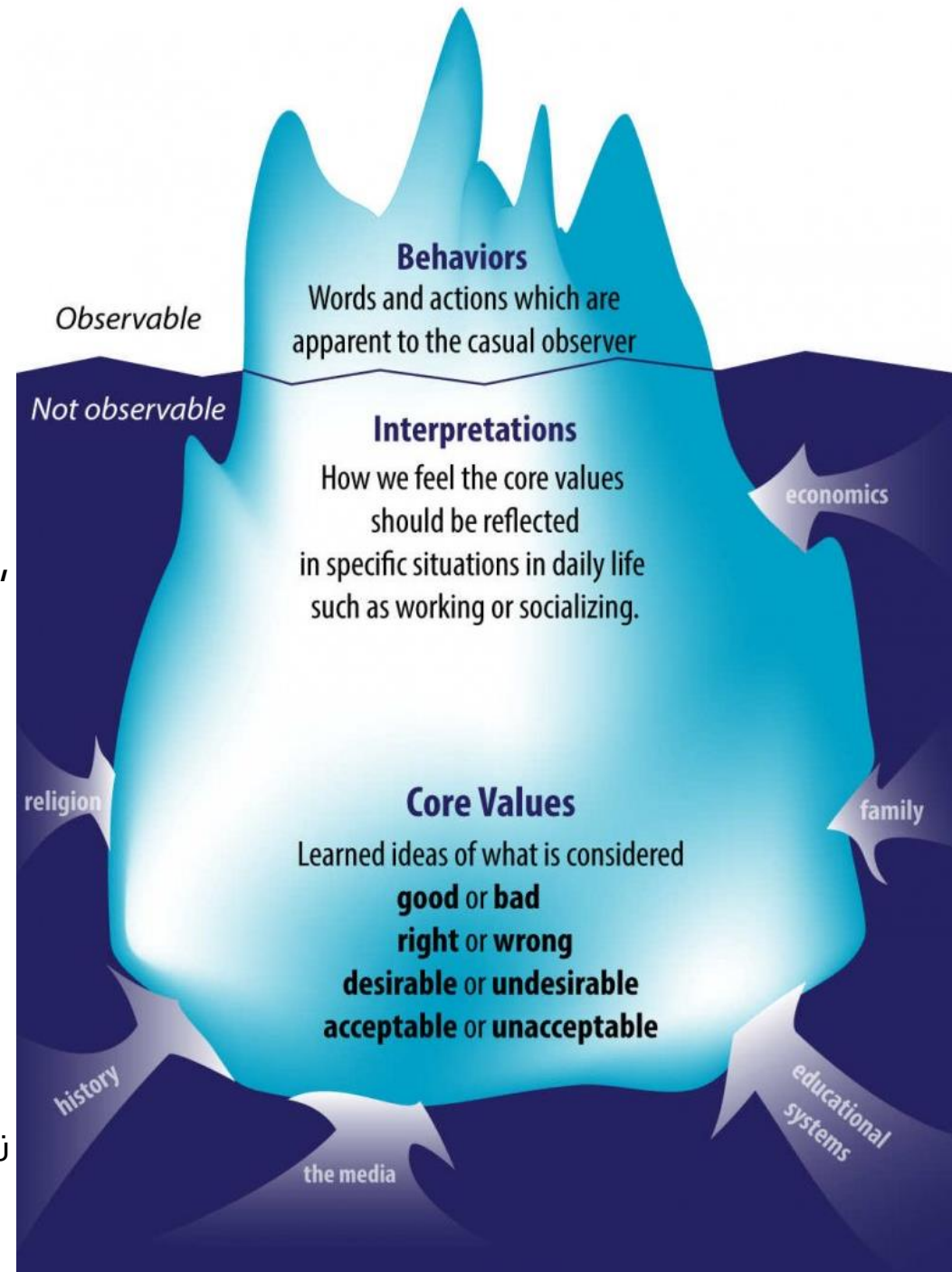
Güncel anlamıyla Kültür ; tarihsel ve toplumsal süreçte varlık bulan (üretilen/geliştirilen) her türlü alışkanlık ve değerlerdir

Topluluk içerisinde mevcut her türlü bilgi, alışkanlık, değer ölçüsü, genel tutum, görüş, inanç ve zihniyet ile her türlü davranış şekilleri kültürdür.

topluluk üyelerinin paylaştığı, topluluğun ayırt edilmesine yarayan maddi ve manevi değerler bütünüdür.

Kültür, bireysel ve toplumsal olarak varolabilmek, kendini gerçekleştirmek ve kendini ifade etmek için, üretilen nesne, davranış ve düşüncelerdir.

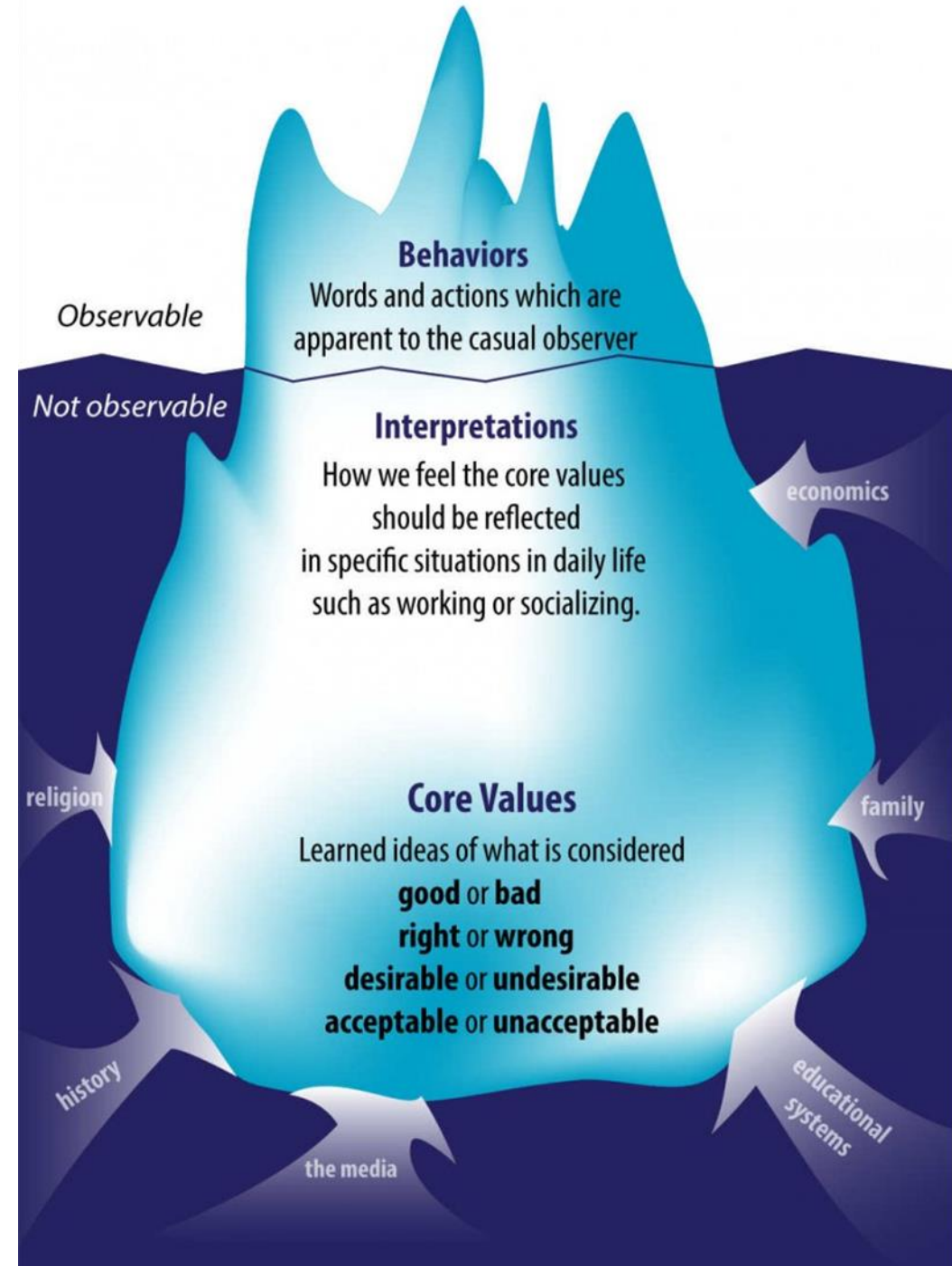
Bu ana unsurların benimsenip kullanılması, sonraki kuşaklara aktarımı, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçlar bütünü olarak karşımıza çıkar.

Üst Kültür X Alt Kültür

KÜLTÜR

- Bireysel ve toplumsal olarak var-olabilme, kendini gerçekleştirme ve kendini ifade etme biçimi olan kültürün nesnesi/öğeleri;
 - 1. Dil
 - 2. Din
 - 3. Gelenek ve görenek
 - 4. Sanat
 - 5. Dünyayı algılama biçimleri
 - 6. Tarih
 - 7. İletişim Çalışmaları
 - 8. Ekonomi
- çalışma alanlarında incelenir.

KÜLTÜR

Kültürü araştırma konusu edinen antropoloji ve sosyoloji bilimleri, Kültürün farklı yönlerini inceler.

- **Antropoloji**, insan topluluklarının zamansal süreçteki kültürel gelişiminde köken olarak kültürü konu edinirken, (artzamanlı bakış)
- **Sosyoloji**, kültürün kökeni gibi bir sorunla ilgilenmez, daha çok kültürel bir nitelik taşıyan olay, olgu ve pratiklerin, birey ve grupların birbirleriyle ve toplumla kurdukları ilişkiyi nasıl etkileyip belirlediğini açıklamaya çalışır. (eşzamanlı bakış)
- Sosyolojide kültür, toplumsal hayatın bütününe kuşatan bir kavram olarak kabul edilir. Bu nedenle kişinin kültüründen öte toplumun kültüründen söz etmek sosyolojiye daha uygundur.
- Sosyalleşme, Statü-rol dağılımı, Toplumsal değer ve Norm gibi temel sosyolojik kavramlar aslında kültürle ilişkili bir toplumsal gerçekliğe tekabül eder.
- Kültür bu anlamda insanın sosyal etkinliğinin tüm alanlarını kapsayan kuşatıcı bir kavramdır.

KİMLİK ve KÜLTÜR

- Dünya ile bütünleşme süreci aynı zamanda kendi kimlik, kişilik ve kültürünü tanımayı ve korumayı hedefleyen, 'yerel özgünlükler'in yaşatılmasının ihtiyaç ve değer olarak ortaya çıkmasında ve farkedilmesinde etkili oldu.
- Geleneksel kültür değerleri, Küresel ve Kitleli ekonomiye geçişle, yapısal değişime uğradı (içten yanmalı motor elektrikli motor) ve bu da geleneksel yaşam pratiklerinde ve mekanda hızlı ve geri dönüşmez farklılaşma ve değişime neden oldu.
- Sosyal - kültürel ve mekânsal değişim ile farklılaşma, kültürel sürekliliğin yitilmesi nedeniyle 'kimlik bunalımı' ortaya çıktı.

Kent ve Kùltür

Kadıköy de
Ana bulvar üzerinde bir çeşme!

- Endüstriyel kalkınma ve küreselleşme, hızlı kentleşme, tarihsel, kültürel ve çevresel kaynakların üzerine duyarsız ve düzensiz yerleşimlere neden oldu.
- Kentin yerleşik dokusu-tarihsel merkezi ve gelişimini tamamlamış, belirli bir tarihsel dönemsel kimliği olan yerleşim dokuları; yüksek yapılara ve yoğun kullanımlara maruz kalmış, 'imar planı' kararları ile yıkılıp yenilenme, yoğunlaşma ve kimliğini/karakterini yitirme sürecine girmiştir.
- Yerleşik kent mekanı üzerinde yaratılan **değişim - dönüşüm baskıları** yüzünden bakımsız ve korumasız bırakılan kentin kültür değerleri geleneksel çevreler, eskime -köhneme -terkedilme sürecinde yok olmaktadır.

Kent ve Kùltür

Beşiktaş
İstanbul

19. Yüzyıl sonunda Raimondo Aranco'nun tasarladığı Şeyh Zafir Türbesi ek yapılarından Mahalle çeşmesi!

'Ölenler değer görmeyince
diriler saygı görmez'
Kırgız Atasözü

Zeytinburnu / Merkezefendi

Kent ve Kùltür

Kentlerin yıllar içerisinde geldiđi durum;

Yapılı çevrenin; bulunduğu yerin bağlamından kopuk, aidiyetsiz, kişiye sosyo-psikolojik açıdan herhangi bir bağlanma - içtenlik hissi veremeyen, salt barınma imkanı sunan yapı yığınları oluşturmuştur.

Bu durum, insani bağların ve değerlerin de yok olmasına neden olmaktadır.

- Bu anlamda;

geçmişteki kuvvetli "insani bağlar"ın yeniden ortaya çıkmasını sağlayacak,

komşuluk bağları doğuran, ***etkileşime*** açık, ***birlik ve beraberliğe*** teşvik eden mekanlar Ancak, Koruma konusunda başarılı kentlerde görülür.

Vigan tarihi kenti, Filipinler

Amsterdam, Hollanda

Bütünleşik Koruma

Koruma konusunda başarılı kentlerin sırrı, bütünsel / bütünleşik korumada başarılı olmalarıdır.

Eskiyen ve toplumsal/kentsel çöküntü alanları haline gelen tarihi kent mekanlarını kente kimlik ve değer katan mekanlar olarak değerlendirmişlerdir.

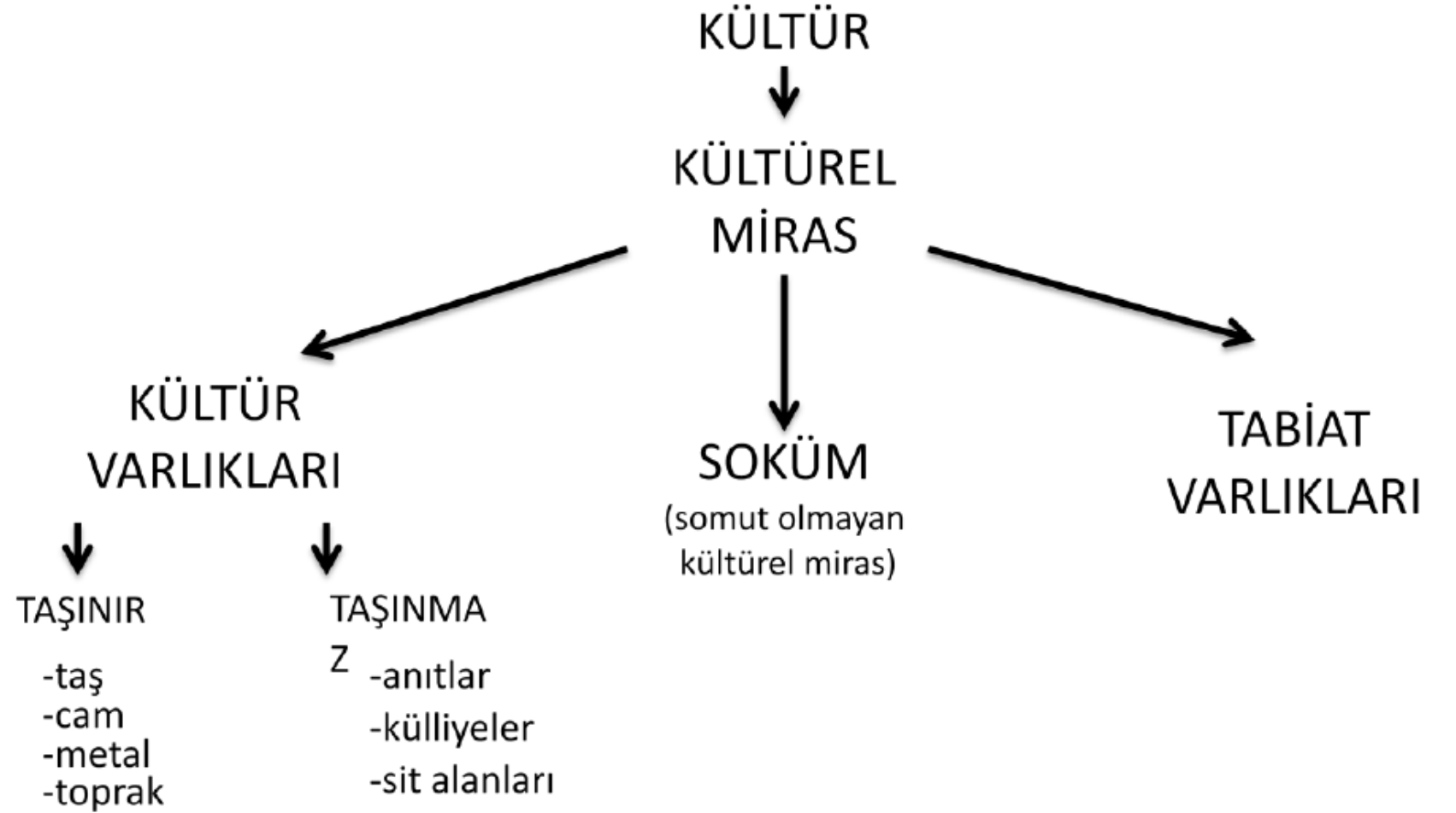
Kültür varlıklarının tek tek korunması yerine onları tamamlayan, bir bütün olarak algılanmasını sağlayan sosyal kurumsal ve mekansal kent parçaları, bir bütün olarak korunmuştur. Böylelikle, toplumsal hafıza da korunmuş olur.

İnsan/meکان ilişkisinin güçlendirilerek desteklenmesi (yere ait olmak, geçmişle bağ kurmak) temelde sosyal ilişkileri sürdürülür kılmaya odaklanmaktadır.

Kültür Endüstrisi

- Kültür alanındaki üretim ve tüketim ilişkilerini inceleyen, kültür sektörünü ekonomi teorileri ve istatistikleriyle analiz eden alt alandır.
- FİLM, MÜZİK, YAYIN, MEDYA, üzerinden
miras olarak GÖSTERİ SANATLARI, GÖRSEL SANATLAR ile
ilişkisinden doğan ekonomiye *kültür endüstrisi* denilir.
- Kültür ekonomisi = yaratıcı endüstriler (Creative Industries)

Kültür Varlığı / Mirası

Resim1: Kültürel Miras türleri.

Kültür Varlığı / Mirası

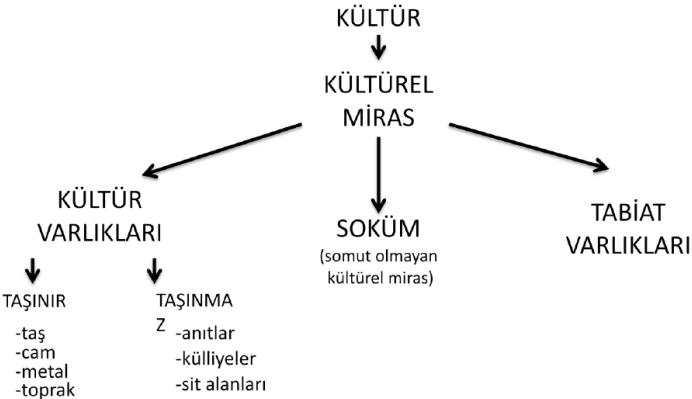
Kültür Varlıkları ,

- 1- Bina, anıt, kitap, sanat eserleri veya el işleri gibi somut (maddi)
- 2- Folklor, gelenek-görenek, masal-söylence gibi somut olmayan (maddi olmayan)

3- Doğa/tabiat varlıkları

doğal çevre,
biyo çeşitlilik,
jeolojik kalıntılar

olarak üç ana türe ayrılır.

Resim1: Kültürel Miras türleri.

- Günümüzde, UNESCO, ICOMOS ve benzeri uluslararası kurumlar tarafından hazırlanan sözleşmelerde, uluslararası hukuk metinlerinde ya da ulusal düzeyde kullanılan yasalarda ve yönergelerde kültürel miras kategorileri aşağıdaki gibidir. (ISMEP, 2014).
- 1. Somut Kültürel Miras ✓ Taşınır Kültürel Miras (tablolar, heykeller, sikkeler, el yazmaları, arkeolojik eserler vs.) ✓ Taşınmaz Kültürel Miras (anıtlar, arkeolojik sitler, tarihi kent dokuları vs.)
- 2. Sualtı Kültürel Mirası (batıklar, sualtı kalıntıları ve kentleri)
- 3. Somut Olmayan Kültürel Miras (sözlü gelenekler, gösteri sanatları, ritüeller vs)
- 4. Doğal Miras (kültürel boyutu olan doğal sitler, kültürel peyzajlar gibi, fiziki, biyolojik ve jeolojik formasyonlar vs.)

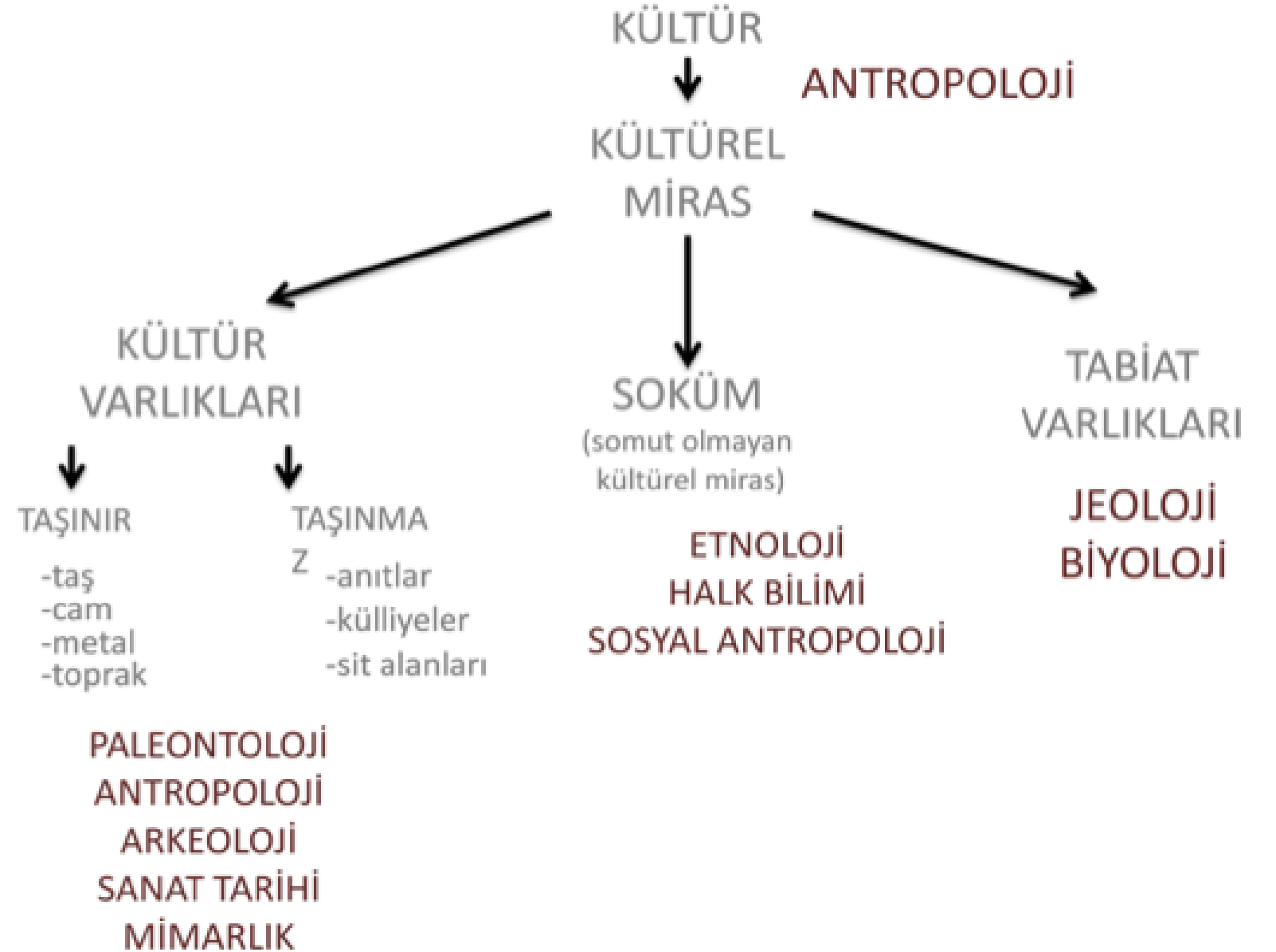
«Dünya Miras Komitesi» kültürel miras özelliklerini şu şekilde sıralamıştır; (Coşar, 2017)

- ✓ İnsanın yaratıcı zekâsıyla ortaya konan ve ustalık gerektiren,
- ✓ Uzun bir zaman diliminde ya da kültür coğrafyasında mimari ya da teknolojik gelişmeler, sanatsal anıtlar, şehir planları veya peyzaj mimarlığı açısından önemli olan ve insanlığa ait değerlerin değişkenliğini gösteren,
- ✓ Yok olmuş ya da yaşayan medeniyetlerin geleneklerine tanıklık eden ayrıcalıklı ve tek olma özelliği taşıyan eserler,
- ✓ İnsanlık tarihinde önemli devletleri-olayları işaret eden, göze çarpan teknolojik ya da mimari binalar veya manzaralar,
- ✓ Dikkat çeken geleneksel yerleşim yerleri ve topraktan yapılmış örnekler,
- ✓ Doğrudan toplumla ilgili olaylar, gelenekler, fikirler, inanışlar, dikkat çekici nitelikteki sanatsal değeri olan çalışmalar, olarak sıralanabilir.

TEMEL KAVRAMLAR

DERS IV

Kültür Varlığı / Mirası

Resim 2: Kültürel Miras ile ilgili çalışan bilimleer.

Amsterdam Bildirgesi

2018 yılı, Avrupa'nın zengin kültürel geleneklerinin **ekonomiye ve topluma katkısını artırmak** ve **kültürü** AB'nin uluslararası **varlığının önemli bir unsuru** olarak teşvik etmek amacıyla, Avrupa Kültürel Miras Yılı olarak belirlendi. Bu kapsamda çeşitli etkinlikler düzenlendi www.europa.eu/cultural-heritage

Türkiye'nin de üyesi bulunduğu Avrupa Konseyi, 1975 yılını "Avrupa Mimari Miras Yılı" olarak belirlemişti. Avrupa Konseyi'nin 1972 tarihli "Avrupa mimari mirasının korunması" tavsiye kararıyla, 1973 yılından itibaren Avrupa Mimari Miras Yılı için üç yıl süreyle bir kampanya yürütüldü. Üye devletlerden, çalışmaların yürütülmesi için ulusal komitelerini oluşturmaları ve gerekli fonların sağlanması talep edilmiştir.

"Geçmişimiz için Bir Gelecek" sözü de 1975 yılının sloganı olarak belirlenmiştir. Üç yıllık kampanya 21-25 Ekim 1975 tarihlerinde Amsterdam'da düzenlenen kurultay ve açılan uluslararası sergiyle birlikte koruma çalışmalarının 1975 yılı sonrasında da devam etmesi dilekleriyle son buldu.

Avrupa'nın mimarlık mirasını yerel, bölgesel ve ulusal planlamanın gözetmesi gereken konularından biri olarak tanımlayan, kentsel - kırsal dokuların bütüncül olarak korunması gerekliliğini kabul ederek "**bütünleşik koruma**" kavramını gündeme getiren ve güncelliğini halen koruyan "**Amsterdam Bildirgesi**" de bu bağlamda hazırlanmıştır.

- Kaynak: <http://www.mimarlikdergisi.com/index.cfm?sayfa=mimarlik&DergiSayi=417&RecID=4519>

- “Ülkemizde, kültür mirasının korunmasına ilişkin ilk yasal düzenleme, 1951 yılında çıkarılan 5805 sayılı Kanunla yapılmıştır.
- Yurtiçinde bulunan yalnızca mimari ve tarihi anıtların korunması, bakımı, onarımı ve restorasyon işlerinde uygulanacak ilkeleri belirlemek, bilimsel görüş vermek ve sorunlara çözüm üretmek amacıyla, bu Kanunla oluşturulan **Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu** , taşınmaz kültür varlıklarının korunması ile ilgili ilk hizmetleri başlatmıştır.
- Eski eserlerle ilgili Kanun ise 1973 tarihli, **1710 sayılı Eski Eserler Kanunu**'dur. "Sit" kavramının getirildiği bu Kanunla koruma, parsel ölçeğinden alan ölçeğine taşınmış, buna paralel olarak Kurulun yetki, sorumluluk ve görev alanları genişletilmiştir. Giderek sit alanlarının ve korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının sayısının artması, Ülke bütününde korumanın bir merkezden idaresini olanaksızlaştırması nedeniyle yeni bir örgütlenmeye ihtiyaç duyulmuştur. 1983 yılında 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu bu gereğe cevap vermek üzere çıkartılmıştır.
- 1987 yılında 3386 sayılı Kanun ile ve 2004 yılında 5226 sayılı kanun ile 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda çeşitli güncelleme, düzenleme ve değişiklikler yapılmıştır.

Günümüzde kültürel mirasın korunması ile ilgili olarak;

- Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme,
- Avrupa Kültür Konvansiyonu,
- Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmesi,
- Avrupa Arkeolojik Mirasının Korunması Sözleşmesi,
- Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi gibi pek çok uluslararası anlaşma mevcuttur.

Bu metinlerin yanında, kültürel mirasın korunması ile ilgili

- Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO), Avrupa Konseyi, Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS), Europa Nostra, Uluslararası Doğa Koruma Birliği (IUCN), Kültür Varlıklarının Korunması ve Onarım Çalışmaları Uluslararası Merkezi (ICCROM) vb. pek çok uluslararası kurum bulunmaktadır.

Ülkemizde kültürel mirasın korunması konusunda çalışmaları ise,

- Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, gibi kurumlar yürütmektedirler. Merkezi idarenin yanında yerel yönetimlerin de konuda görev ve sorumlulukları bulunur. Son olarak kültürel mirasın korunmasında önemli rol üstlenen sivil toplum kuruluşları da ülkemizde oldukça etkindir. TMMOB Mimarlar Odası, Çekül Vakfı, Tarihi Kentler Birliği, Tarihi Türk Evleri Derneği, Koruma ve Restorasyon Uzmanları Derneği gibi (Okuyucu, 2011)

KÜLTÜR VARLIĞI

2863 sayılı Kùltür ve Tabiat varlıklarını Koruma Kanunu ;

3.Maddesi

"Kùltür varlıkları"; tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim, kùltür, din ve güzel sanatlarla ilgili bulunan veya tarih öncesi ya da tarihi devirlerde sosyal yaşama konu olmuş bilimsel ve kültürel açıdan özgün değer taşıyan yer üstünde, yer altında veya su altındaki bütün taşınır ve taşınmaz varlıklardır.

Bu tanıma göre kùltür varlıkları;

- 1_ Tarihsel (tarih öncesi ve tarihi devirler)
- 2_ Niteliksel (antropolojik ve sosyal) Bilim, kùltür, din ile Sosyal yaşam
- 3_ Mekânsal (yeraltı, yerüstü, su altı) olarak tanımlanmıştır

KÜLTÜR VARLIĞI

<https://whc.unesco.org/en/list/>

UNESCO Dünya Mirası

- 1972 yılında kabul edilen «Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme»
- Unesco, kültürel ve Doğal mirasın bozulması ve yok olmasını milletler ve insanlık kültürü için bir yoksullaşma olarak tanımlamıştır.
- Kültür varlıkları tüm insanlığın ortak varlığıdır.
- Bunların korunması ve yaşatılması tüm insanlığın sorumluluğu ve ödevidir.

KÜLTÜR VARLIĞI

- UNESCO tarafından *kültürel gelenekler*le ilgili bütün maddi varlıklar
- "KÜLTÜREL VARLIK" (CULTURAL PROPERTY) olarak tanımlanmıştır.
- 1983'de çıkarılan 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nda bu kavram, değişik uygarlıkların sanat anlayışı, bilim ve teknik düzeyi, sosyal yaşamı hakkında somut veriler sağlayan ve korunmalarında kamu yararı görülen eşya ve yapıtları kapsamaktadır.
- Estetik ve bilimsel açıdan değer taşıyan jeolojik oluşum, bitki örtüsü, su öğesi, yaban yaşam bölgeleri, tarihi bahçeler "doğal varlık" kapsamına girmektedir. Yurdumuzda da geçerli olan kabullere göre, dünyada korunacak değerler "**doğal ve kültürel varlıklar**" kavramı içinde toplanmaktadır.

Kültür Varlığı İlgili temel kavram ve alanlar

Kültürel miras türleri

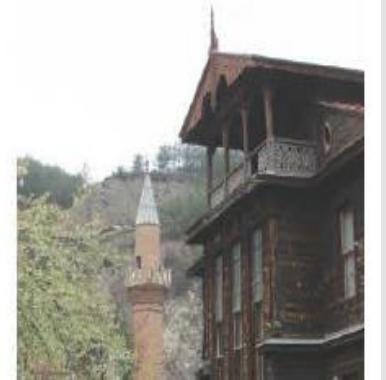
- Kültür mirası, kültürel miras
- Kültür varlığı,
- Tabiat varlığı
- Anıt, anıtsal kültür varlığı
- Tarihi yapı, sivil mimarlık örneği
- Sit, miras alanı ('site', 'heritage site')
- Ören yeri
- Tarihi kentsel alan/ doku
- Kültürel peyzaj
- Somut kültür mirası
 - Gayrimenkul, taşınmaz
 - Taşınır
- Somut olmayan kültür mirası/ SOKÜM

Korunması gerekli değerler

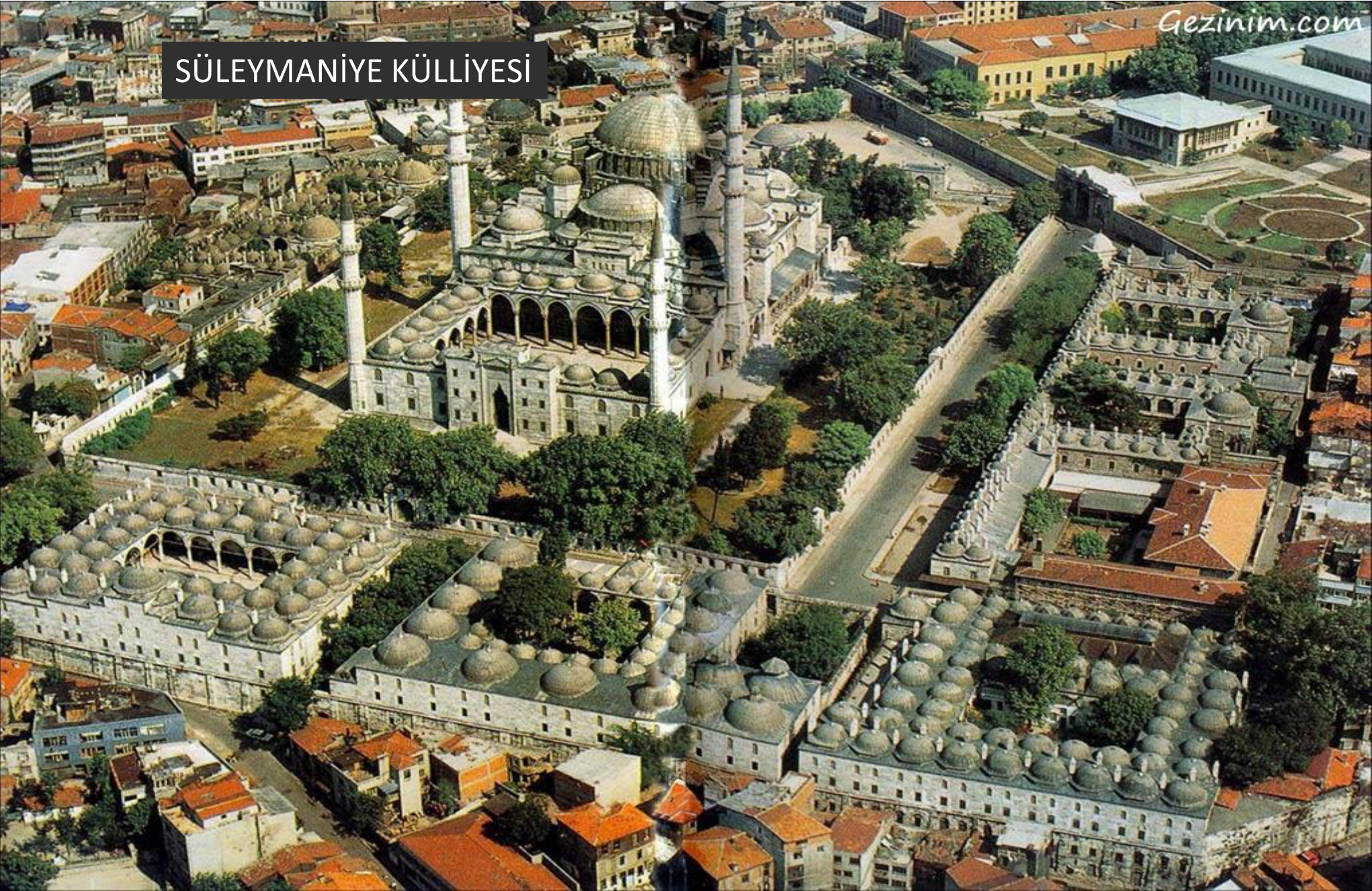
- Miras değeri ('significance')
 - Sosyal değer, dinideğer, eskilik değeri, estetik değeri, süreklilik değeri, tarihsel değer, anı değeri, mitolojik değer, artistik ve teknik değer, özgünlük değeri, enderlik değeri, grup değeri, çokluk değeri, ekonomik değer, işlevsel değer, geleneksel değer, eğitim değeri, belge değeri
 - Üstün/ İstisnai Evrensel Değer
- Özgünlük ('authenticity')

Koruma

- Koruma ('conservation', 'preservation')
- Restorasyon, onarım ('restoration', 'repair')

SÜLEYMANİYE KÜLLİYESİ

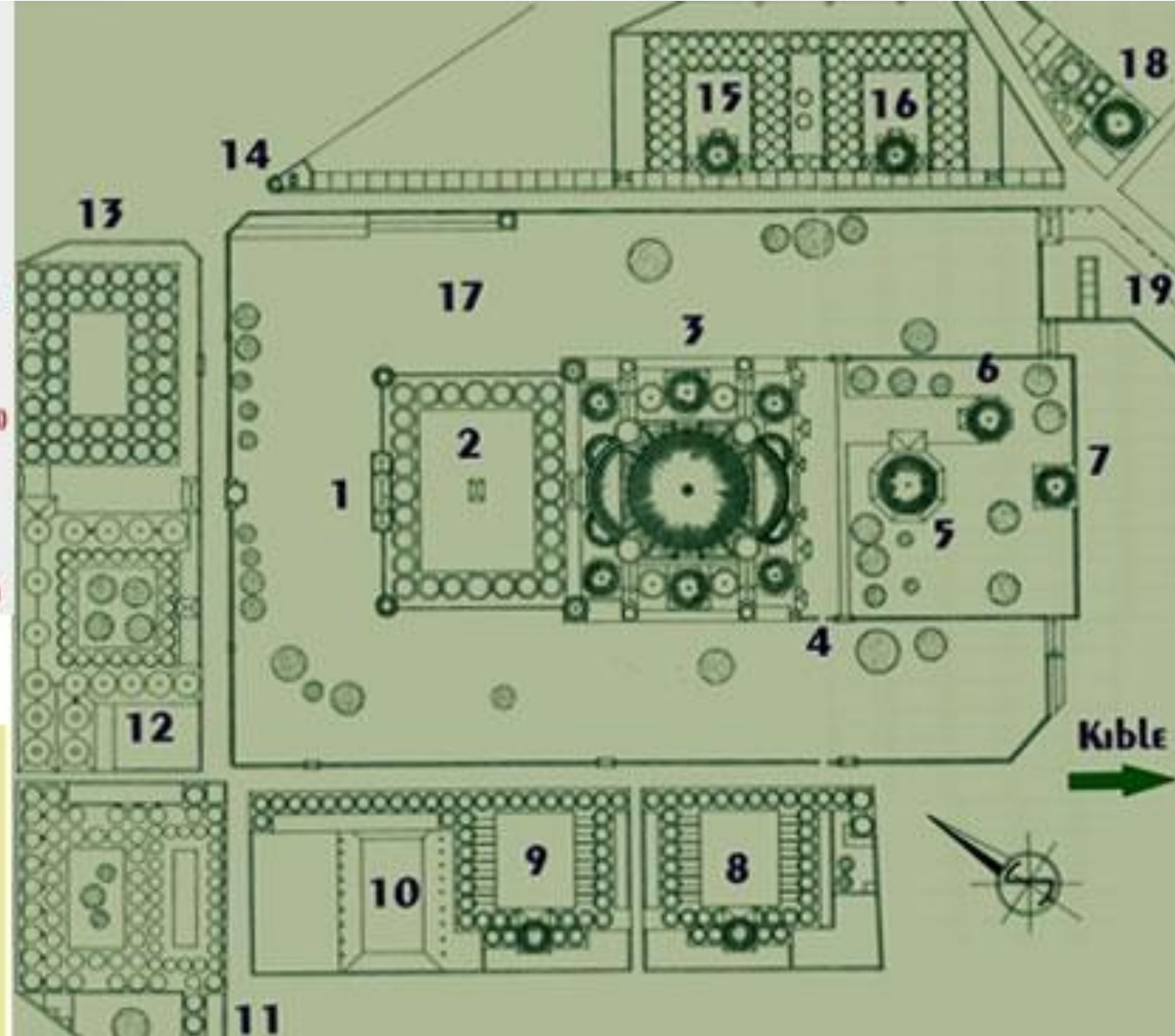

Süleymaniye Camii ve Külliyesi

- 1 - Taç Kapı ve ana giriş
- 2 - İç avlu ve şadırvan
- 3 - Camii
- 4 - Mezarlık
- 5 - Sultan Süleyman Türbesi
- 6 - Hürrem Sultan Türbesi
- 7 - Dar-ül Kurra (Kur'an kıraatları okulu)
- 8 - Medrese-i Evvel (Ana okulu ve yuva)
- 9 - Medrese-i Sani (İlkokul) ve Kütüphane
- 10 - Medrese-i Tıbbiye (Tıp Fakültesi)
- 11 - Hastane ve Yaşlılar Yurdu
- 12 - Mutfak ve yemekhane
- 13 - Kervansaray (Yolcu konaklama merkezi)
- 14 - Mimar Sinan Türbesi
- 15 - Medrese-i Salis (Ortaokul)
- 16 - Medrese-i Rabi (Lise)
- 17 - Dış avlu
- 18 - Tiryaki Çarşısı ve Hamam
- 19 - Dar-ül Hadis (Hadis ilimleri medresesi)

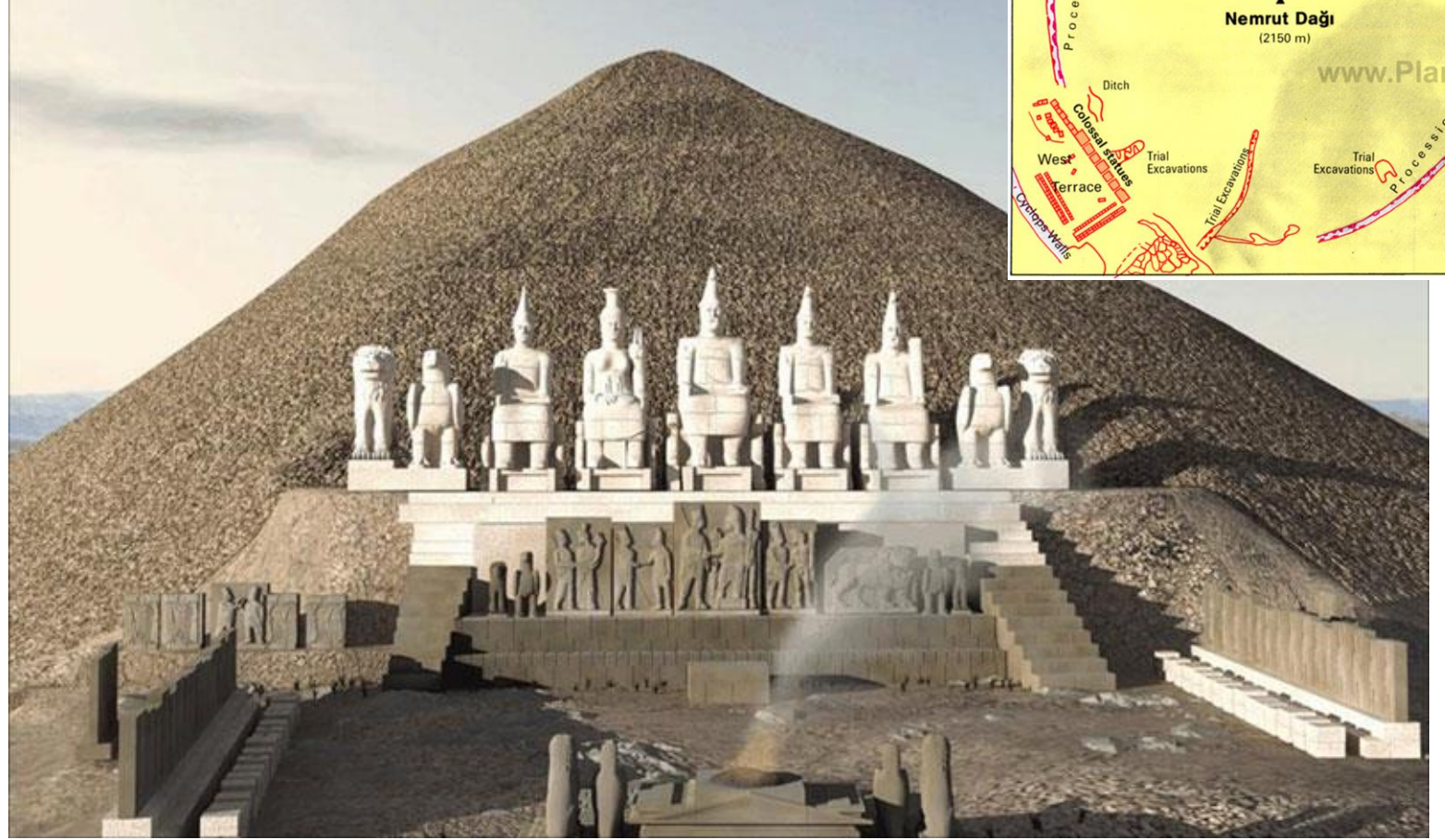
SÜLEYMANIYE CAMİİ VE KÜLLİYESİ

Sosyo-Kültürel Kompleks

KORUNMASI GEREKLİ KÜLTÜR VARLIKLARININ SINIFLANDIRILMASI

Korumanın temel sorunlarından biri, Neyin, Nasıl korunacağıdır.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLERİN

KÜLTÜR SÖZLEŞMELERİ

- SOMUT KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASI SÖZLEŞMESİ

1) **14 Kasım 1970** tarihinde Paris'te Kültürel Varlıkların Yasadışı İthalat, İhracat ve El Değiştirmesinin Yasaklanması ve Önlenmesi Sözleşmesi imzalandı. (120 Devletin taraf olduğu bu sözleşmeye Türkiye 21 Nisan **1981** tarihinde taraf oldu.)

2) **16 Kasım 1972** tarihinde Paris'te, **Kültürel ve Doğal Dünya Mirasının Korunması Sözleşmesi** imzalanır. (187 devletin taraf olduğu bu sözleşmeye Türkiye 16 Mart 1983 tarihinde taraf olur.)

3) **2001** yılında, **Sualtı Kültürel Mirasını Koruma Sözleşmesi** imzaladı. (37 devlet taraf olmuştur)

UNESCO'NUN KÜLTÜR ÜZERİNE ÖNEMLİ SÖZLEŞMELERİ

- **SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASI**

- 1) Cenevre'de imzalanan 6 Eylül 1952 tarihli metnin revize edilmesiyle 24 Temmuz 1971 tarihinde Evrensel Fikir Hakları Sözleşmesi imzalanır. (1952 metnine 100, 1971 metnine 65 devlet taraftır.)
- 2) 32. Genel Konferans sırasında 17 Ekim 2003 tarihinde Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi kabul edilir. (136 devletin taraf olduğu bu sözleşmeye Türkiye **27 Mart 2006** tarihinde taraf olur.)
- 2) 33. Genel Konferans'ta 2 Kasım 2005 tarihinde Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi imzalanır. (117 Devlet ve 1 Bölgesel Örgüt (AB) taraftır.)

Listede yer-alan yer-yapı ve alanlar

Kültürel Miras Niteliğiyle;

İstanbul [1985]
Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (Sivas) [1985]
Hattuşa (Boğazköy) - Hitit Başkenti (Çorum) [1986]
Nemrut Dağı (Adıyaman - Kahta) [1987]
Xanthos-Letoon (Antalya - Muğla) [1988]
Safranbolu Şehri (Karabük) [1994]
Troya Antik Kenti (Çanakkale) [1998]
Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi (Edirne) [2011]
Çatalhöyük Neolitik Kenti (Konya) [2012]
Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı (İzmir) [2014]
Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu (Bursa) [2014]
Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri [2015]
Efes (İzmir) [2015]
Anı Arkeolojik Alanı (Kars) [2016]
Afrodisias (Aydın) [2017]
Göbeklitepe (2018)
Aslantepe Höyüğü (2021)

Hem Kültürel, Hem Doğal Miras niteliğiyle;
Göreme Milli Parkı ve Kapadokya (Nevşehir) [1985]
Pamukkale-Hierapolis (Denizli) [1988]

www.kulturvarliklari.gov.tr/TR,44394/dunya-miras-listesinde-turkiye.html

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Arama

Genel Müdürlük : Mevzuat : Faaliyetler : Duyurular : İletişim : S. S. S.

Neredeyim : Faaliyetler ► Uluslararası Faaliyetler ► UNESCO

Dünya Miras Listesi'nde Türkiye

> Dünya Miras Listesi

> Dünya Miras Geçici Listesi

Sit Alanları

Taşınmaz Kültür Varlıkları

Kazı ve Yüzeysel Araştırmaları

Kültür Varlığı Kaçakçılığı ile Mücadele

UNESCO Dünya Miras Listesinde Türkiye

Bakanlığımıza Bağlı Müzeler

Yurt Dışından İadesi Sağlanan Eserler

Yurt İçi / Yurt Dışı Sergiler

Müzeler ve Örenyerleri Tanıtım Filmleri

Tescil Kararları

Güncel Haberler

14.09.2017 - Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44423/dunya-miras-listesi.html>

UNESCO TÜRKİYE MİLLİ KOMİSYONU

www.unesco.org.tr/?page=15:64:1:turkce

İNSANLIĞIN SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASI

Geleneksel Çini Sanatı 1 Aralık 2016 Soküm Temsili Listesi	İnce Ekmek Yapımı ve Paylaşımı Geleneği: Lavaz, Kahrma, Jupka, Yufka (Azerbaycan, İran, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye ile ortak dosya) 30 Kasım 2016 Soküm Temsili Listesi	Nevruz 30 Kasım 2016 Soküm Temsili Listesi
Ebru: Türk Kağıt Süsleme Sanatı 27 Kasım 2014 Soküm Temsili Listesi	Türk Kahvesi ve Geleneği (2013) Soküm Temsili Listesi	Mesir Macunu Festivali 06 Aralık 2012 Soküm Temsili Listesi
Geleneksel Tören Keşkeği 28 Kasım 2011 Soküm Temsili Listesi	Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali 16 Kasım 2010 Soküm Temsili Listesi	Alevi-Bektaşî Ritüeli Semah 16 Kasım 2010 Soküm Temsili Listesi
Geleneksel Sohbet Toplantıları 16 Kasım 2010 Soküm Temsili Listesi	Âşıklık Geleneği 30 Eylül 2009 Soküm Temsili Listesi	Karagöz 30 Eylül 2009 Soküm Temsili Listesi
Nevruz 30 Eylül 2009 Soküm Temsili Listesi	Mevlevî Sema Töreni 04 Kasım 2008 Soküm Temsili Listesi	Meddahlık Geleneği 04 Kasım 2008 Soküm Temsili Listesi

DÜNYA BELLEĞİ

Kültepe Tabletleri 2015	Evliyâ Çelebi'nin Seyahatnâmesi 19.06.2013	İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi İbn-i Sina Yazmaları Koleksiyonu (2003)
-----------------------------------	--	--

www.unesco.org.tr/?page=15:64:1:turkce

DÜNYA BELLEĞİ

Kültepe Tabletleri 2015	Evliyâ Çelebi'nin Seyahatnâmesi 19.06.2013	İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi İbn-i Sina Yazmaları Koleksiyonu (2003)
Boğazköy Hitit Tabletleri (2001)	Boğaziçi Üniversitesi Gözlem ve Deprem Araştırma Enstitüsü Kandilli Rasathanesi El Yazmaları (2001)	

MAB

CAMİLİ
29 Haziran 2005

İnsan ve Biyosfer Programı (MAB)

UNESCO KÜRESEL JEOPARK AĞI

Kula "Kakaumene" Yanık Ülke Jeoparkı
Eylül 2013

UNESCO KÜLTÜREL VE DOĞAL MİRAS TÜRKİYE GEÇİCİ LİSTESİ

UNESCO KÜLTÜREL VE DOĞAL MİRAS TÜRKİYE GEÇİCİ LİSTESİ

Koruma Alanındaki Etkin Uluslararası Kuruluşlar

- UNESCO; 16 Kasım 1945, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu.
- 1972 “Dünya Mirası Anlaşması”
- Avrupa Konseyi – 5 Mayıs 1949
- Avrupa'daki güven ve iş birliğinin sağlanması hedefi.
- ICCROM; 1959 Roma, Kültür Varlıklarının Korunması ve Onarım Çalışmaları Uluslararası Merkezi. Türkiye 1964 den beri üye.
- Uluslararası Sitler ve Anıtlar Konseyi ICOMOS; 1965 Varşova’da kuruldu, Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi.
- 3 Ekim 1985 tarihinde Granada'da imzalanmış olan Avrupa Mimarî Mirasının Korunması Sözleşmesi
- Birleşmiş Milletler Çevre Programı
- Avrupa Birliği _ Teknik yardım ve danışmanlık programları
- Dünya Miras Kentleri Organizasyonu
- Avrupa Tarihi Kentler ve Bölgeler Birliği

Koruma Alanındaki Etkin Ulusal Kurum ve Kuruluşlar

- KÜLTÜR BAKANLIĞI
- KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- UNESCO TÜRKİYE MİLLİ KOMİSYONU
- VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TBMM _MİLLİ SARAYLAR DAİRE BAŞKANLIĞI
- MÜZELER
- KUDEB
- TİKA

- ICOMOS Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi Türkiye
- DOCOMOMO Modern Mirasın Dokümantasyonu ve Korunması
- ÇEKÜL VAKFI
- TAÇ VAKFI
- TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ
- TÜBA

Ödül Alan Belediyeler Belli Oldu

Tarihî Kentler Birliği'nin kültür mirasını koruma çalışmalarını özendirme amacıyla

TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ ÖZENDİRME YARIŞMASI ÖDÜL TÖRENİ YAPEX RESTORASYON FUARINDA!

16 KASIM 2017, Perşembe - 14:45
ANTALYA EXPO CENTER

GÜNDEM

27.09.2017

TKB Mersin Buluşması Gerçekleştirildi

"2018'e Doğu Kültürel Miras Bölüncü Bağ ve Mersin Örneği" başlıklı TKB Mersin Buluşması, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Burhanettin Kocamaz ve Mersin Valisi Ali İhsan Su'nun evsahipliğinde, Akdeniz Bölge ve Garnizon Komutanı Tuğamiral Ö.

HABER BAŞLIKLARI

1 / 303

- 21.09.2017 Alan Yönelimi Eğitim Programı Devam Ediyor
- 21.09.2017 Çorluda Öğretmenler Bilgi Ağacıyla Tanıştı
- 19.09.2017 Ödül Alan Belediyeler Belli Oldu
- 18.09.2017 Bursa'dan Mudanya'ya Kültür Çalışmaları
- 15.09.2017 Sille Kent Atölyesi Büyüyor

Haber Arşivi

HER ZAMAN GÜNDEMDEKİLER

TKB Mersin Buluşması Gerçekleştirildi

27 SEPTEMBER 2017

Haber arşivi

- TKB Kentsel Koruma Eğitimleri
- TKB Alanda Eğitimler
- TKB Alan Yönelimi Eğitimleri
- Yerel Kimlik E-Dergi

Arama

- ÇEKÜL Vakfı
- T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
- Türkiye Belediyeler Birliği
- UNESCO Kültür Departman
- UNESCO Dünya Mirası Merkezi
- Avrupa Tarihî Kentler Birliği
- ICOMOS
- Dünya Kaliteli Kentler Birliği
- EMECAT

HABERLER

TÜRKİYE ANIT ÇEVRE TURİZM DEĞERLERİNİ KORUMA VAKFI 1978

TR ENG

Arama

TAÇ Dergisi No.08 Çıktı!

TAÇ 08

2016 - 2017

TAÇ Dergisi No. 08 Çıktı!

2013 yılının Ekim ayında yeniden yayın hayatına başlayan TAÇ dergisinin 8. sayısı çıktı. TAÇ'ın çalışma alanı olan mimarlık, restorasyon, şehircilik, koruma, müzecilik, arkeoloji, sanat tarihi, kültürel miras ve diğer disiplinlerle ilgili özgün makalelerle bu alandaki literatüre katkı sağlamayı amaçlıyoruz.

Devamını Oku...

2016 - 2017 Konferans Dizisi

Program bilgisi için: tac@taevakfi.org.tr

Devamını Oku...

TAÇ Proje

- TAÇ
- Esri Ortam
- TAÇ
- TAÇ
- CD

veritabanı

TAÇ BS

kaynakça

Sözcük Tabanı
Word Base
Base de Mot
Wort Basis

TAÇ Kitabı

- Yayınevi
- Haberler
- Anket
- İngilizce
- QR Kodları

TAHRİBAT RAPORU

Bugün
29.09.2017

Son güncelleme
27.07.2017
14:21

Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri

Erişim noktamız
TAY **kokpit** neredir

TAY Raporu '16
(21. Güncelleme)

12.267
yerleşme + yapı + mağara
584 yerleşme/yapı/mağara eklendi
300 yerleşme/yapı/mağara güncellendi

31.11-7
kaymakça
920 kaymakça eklendi

2.973
terim Sözcük Tabanı'nda

82.846
fotoğraf ve çizim web'de...

Ayrıca,
916/106 Kız/İyayın listesi
31.212 haber arşivi
4.273 CBS notları
1.244 radyo-konferans tarihi
21 yıllık web sitesi
13 klasör
6 yıllık arazi çalışması
8 tahrifat raporu
1.541 haber
176 TAY cı
20 katar bakam...

TAÇ TV
(2000-04)

Marmara
Ez
Akdeniz
GD
İç Anadolu
Karadeniz -
Doğu Anadolu

TAÇ TV
(2008)

Marmara

Araziden
Tahrifat

İhbar Hatı

Bizans İç Anadolu

<https://www.kulturportali.gov.tr/>

NEYİ KORUYORUZ, NİÇİN KORUYORUZ, NASIL KORUMALIYIZ?

TAŞINIR TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIĞI

Kültür ve doğa varlıklarını korumak, «kullanım ve değişim değeri» ötesinde, «maddi/manevi kültür ve anlam değerleri» odaklıdır.

NEYİ KORUYORUZ, NİÇİN KORUYORUZ, NASIL KORUMALIYIZ?

Kültür ve doğa varlıklarının «maddi» ve «manevi (kültür ya da anlam)» değeri iç içedir.

Koruma; bu ilişki ve bütünlüğün yaşatılmasını hedefler.

Toplumun yaşam kültürü gibi 'manevi kültür ya da anlam değerini' de, tıpkı maddi değerler gibi onarmak, yorumlamak, sağlıklılaştırmak, korumak amaçlanır.

Tarihsel süreçte öncelikle 'taşınır-taşınmaz kültür varlığı' ayrımı, ardından 'maddi (tangible) ve maddi olmayan (intangible) kültür varlığı' ayrımını

SOMUT KÜLTÜR MİRASI ve

SOMUT OLMAYAN KÜLTÜR MİRASI terimleri kullanıyoruz.

UNESCO
DÜNYA MİRAS LİSTESİ

SOMUT KÜLTÜREL MİRAS

SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL
MİRAS (SOKUM)

DOĞAL MİRAS ALANLARI

www.kultur.gov.tr/TR,96283/kulturel-miras.html

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Arama English

Bakanlığımız : Kültür : Sanat : Turizm : Duyurular : Mevzuat : İletişim

Neredeyim :
Kültürel Miras

Somut Kültürel Miras

Dünya Miras Listesinde
TÜRKİYE

Somut Olmayan Kültürel Miras

Kültür Şurası

Türkiye Kültür Portalı

Türkiye Turizm Portalı

Kültürel Miras

Güncel Telif Eserler

E-Devlet Uygulamaları

Türkiye Yazmaları

Müzekart

Geleneksel El Sanatları

3. Turizm Şurası

Güncel Haberler

18.09.2017 - 18-22 Eylül 2017 Tarihleri Arasında
Edirne İlinde Hizmet İçi Eğitim
Gerçekleştirilecektir.

UNESCO Dünya Miras Listesi ne anlam ifade eder?

- BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) Dünya Miras Sözleşmesi, 1972 yılında 191 Üye Ülkenin taraf olduğu bir anlaşmadır.
- Tescillenen eserler; «*Tüm İnsanlığın Ortak Mirası, Üstün Evrensel Değer*»
‘Kültürel ve doğal miras, geçmişten emanet aldığımız, bugün yaşadığımız ve gelecek kuşaklara aktardığımız değerlerdir. Yeri doldurulamaz yaşam ve ilham kaynaklarıdır.’ (whc.unesco.org)
- Miras alanları için koruma ve yönetim bağlamında yetkinlik tescili.
- Turizm ve tanıtım yoluyla ekonomik kazanç, uluslararası teknik/finansal yardım.

<https://www.youtube.com/watch?v=WFAN8K6ZWfA>

<https://www.youtube.com/watch?v=UNvIJb8xGoQ>

Dünya Mirası Üstün Evrensel Değer

DM ÜED- 10 Kriter

- (i) insan yaratıcı **dehasının** bir şaheserini temsil eder;
- (ii) mimari veya teknoloji, abidevi sanatlar, şehir planlama veya peyzaj tasarımı konusundaki gelişmeler üzerine bir zaman zarfı içinde dünyanın belli bir kültürel alanında insan değerleri arasındaki önemli **alışverişi** sergiler;
- (iii) yaşayan veya ortadan yok olmuş bir kültürel **geleneğe** veya bir **medeniyete** yönelik eşsiz veya en azından istisnai bir tanıklık üstlenir;
- (iv) **insanlık tarihinde önemli bir aşamayı** veya aşamaları gösteren bir yapı türü, mimari veya teknoloji veya peyzaj için istisnai bir örnek olur;
- (v) özellikle geri döndürülemez değişikliklerin etkisi altında hassas hale gelen insanın çevre ile etkileşimi veya kültürün (veya kültürlerin) bir temsilcisi olan geleneksel **insan yerleşimi, arazi kullanımı veya kullanımının** istisnai bir örneği olur;
- (vi) istisnai evrensel öneme sahip **olaylar veya yaşayan gelenekler** ile, fikirler ile veya inançlar ile, sanat, edebi eserler ile doğrudan veya somut bir biçimde ilişkili olur (tercihen diğer kriterler ile birlikte kullanılması);
- (vii) **üstün doğal bir fenomeni** veya istisnai bir doğal güzelliğe veya estetik öneme sahip alanları ihtiva eder;
- (viii) yaşamın kaydı, yer şekillerinin oluşumunda devam eden coğrafik [jeolojik] süreçler veya önemli jeomorfik veya fizyografik özellikler dahil **dünya tarihinin önemli aşamalarını** temsil eden istisnai örnekler olurlar;
- (ix) kara, tatlı su, kıyı ve deniz ekosistemlerinin ve bitki ve hayvan topluluklarının evrim ve gelişimindeki devam eden önemli **ekolojik ve biyolojik süreçleri** temsil eden istisnai örnekler olurlar;
- (x) bilim veya muhafaza açısından istisnai evrensel değere sahip **tehdit altındaki türleri** ihtiva edenler dahil biyolojik çeşitliliğin yerinde korunması için en önemli ve dikkat çeken doğal habitatları kapsar.

F

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğunda yürütülen çalışmalar sonucu

UNESCO Dünya Miras Listesi'ne 18 adet somut kültür varlığımızın alınması sağlanmıştır.

www.kulturvarliklari.gov.tr/TR,44394/dunya-miras-listesinde-turkiye.html

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Arama

Genel Müdürlük : Mevzuat : Faaliyetler : Duyurular : İletişim : S. S. S.

Neredeyim : Faaliyetler ► Uluslararası Faaliyetler ► UNESCO

Dünya Miras Listesi'nde Türkiye

- > Dünya Miras Listesi
- > Dünya Miras Geçici Listesi

Sit Alanları

Taşınmaz Kültür Varlıkları

Kazi ve Yüzeç Araştırmaları

Kültür Varlığı Kaçakçılığı ile Mücadele

UNESCO Dünya Miras Listesinde Türkiye

Bakanlığımıza Bağlı Müzeler

Yurt Dışından İadesi Sağlanan Eserler

Yurt İçi / Yurt Dışı Sergiler

Müzeler ve Örenyerleri Tanıtım Filmleri

Tescil Kararları

Güncel Haberler

14.09.2017 - Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek

www.kulturvarliklari.gov.tr/TR,44393/unesco.html

Dünya Mirası Sözleşmesi ve Türkiye

Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi
Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi
Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi
Sualtı Kültürel Miras İzleme Grubu
Sualtı Kültürel Miras Hakkında
Sualtı Kültürel Miras İzleme Grubu Üyeleri
Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıkları İhtisas Komitesi

Sualtı Kültürel Mirası Hakkında

Dünyamızın su altındaki zengin kültürel mirasına çoğu zaman gerektiği kadar ilgi gösterilmemektedir. Geçtiğimiz yüzyılda, karalarda yer alan arkeolojik alanlar medeniyetlerin gelişim süreçlerine ışık tutacak nitelikte bol miktarda bilgi sağlamış olsa da, gezegenimizin en büyük kısmını kaplayan okyanuslardaki sırların büyük bir çoğunluğu halen gün ışığına çıkartılmamıştır. Fakat okyanuslar, keşiflere çıkan atalarımızın ruhlarına dair eşsiz tanıklıkları ve karada bulunan alanlara nazaran çok daha iyi korunmuş gemi batıkları ve dalgalar tarafından yutulan şehir kalıntılarını içermektedir.

Bununla beraber, su altındaki kültürel mirasın yağmalanması ve ev sahipliği yaptığı kavramların yok edilmesinde hızlı bir artış yaşanmakta ve insanlığı bu mirastan yoksun bırakma tehdidi yaratmaktadır. Yüzyıllar süresince dalgalar tarafından korunan kalıntılar ve enkazlar, dalış teknolojilerinde gerçekleştirilen teknolojik gelişmeler sonrasında çok daha kolay ulaşılabilir ve zarar görebilir hale gelmiştir. Arkeolojik mirasın talan edilmesi ve dağıtılması, günümüzde yalnızca karada bulunan alanlarda değil, su altındaki alanlarda da yaşanmaktadır. Birçok üye devlet, kara üzerinde bulunan miraslarını daha iyi muhafaza etmek için adım atmış olsalar da, su altındaki kültürel mirasın büyük bir kısmı halen korunmasız bir şekilde kalmaktadır.

2001 senesinde gerçekleştirilen UNESCO Genel Konferansı'nda kabul edilen Su Altındaki Kültürel Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme, devletlerin su altındaki miraslarını daha etkin bir şekilde korumasını amaçlamaktadır.

Üye devletlerin söz konusu sözleşmeyi dikkate almaları ve kırılgan sualtı mirasının varlığı ve korunması için acil önlemler alınması konularında farkındalık yaratmayı amaçlamaktadır.

TEHLİKE ALTINDA BİR MİRAS

Günümüzde, gemi batıkları ve su altında yatan kalıntılar, gittikçe daha kolay erişilebilir hale gelmektedir. Her ne kadar kazı yapabilmek için profesyonel ekipman ve ileri seviyede eğitim gerekli olsa da, bu alanlar artık hazine avcılarının da erişebileceği alanlar haline gelmiştir.

ERİŞİM KOLAYLIĞINDAKİ ARTIŞ

• 1942-1943 tarihlerinde, Jacques-Yves Cousteau ve Emile Gagnan'ın oksijen tüpünü icat etmeleriyle, su altında daha derine dalmak mümkün olmuş ve böylelikle batıklar daha ulaşılabilir hale gelmiştir.

• 21. yüzyılın başında, açık devre dalgıçları 100 metreye kadar, kapalı devre dalgıçları ise 140 metreden daha derine inebilmektedirler.

• 1989 senesinde, Japon araştırma deniz altısı Shinkai 6.500, Sanriku'da deniz seviyesinin 6.527 metre altına inmiştir. Üç kişiden oluşan mürettebat, derin deniz araştırmaları için kullanılmaktadır. 1995 senesinde insansız araç Kaiko, 10.191 metre derinliğe inerek rekor kırmıştır.

YOK EDİLME ve TALAN EDİLME

YOK EDİLME

Duyurular

UNESCO Genel Direktörü Sayın Irina Bokova'nın Uluslararası Barış Günü Mesajı

UNESCO Genel Direktörü Sayın Irina Bokova'nın Uluslararası Okuryazarlık Günü mesajı

6. Asya- Pasifik Okul Müdürleri Çalıştayı

UNESCO Genel Direktörü Irina BOKOVA'nın Uluslararası Gençlik Günü mesajı

UNESCO ile ilgili alanlarda Yüksek Lisans ve Doktora Tezi hazırlayanlara Öğrenim Bursu

Lisans Öğrencileri için Staj Programı

Münhal Kadro Duyurusu

UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Çağrısı

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Tarafından 2014 Yılında Logo Verilen Etkinlikler

2015 Uluslararası Işık Yılı

Somut Kültürel Miras

- Taşınır Kültür Mirası
- Taşınmaz Kültür Mirası
- Sualtı Kültür Mirası

Somut Olmayan Kültürel Miras

Doğal Miras Alanları

SOKUM

Karagöz
Yağlıgüreş
Neşet Ertaş

- Somut olmayan kültür varlığı, toplulukların, grupların ve kimi durumlarda bireylerin; uygulama, temsil, anlatım, bilgi, beceri ve bunlara ilişkin araçlar, gereçler ve kültürel mekanlar anlamına gelir.
- SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS (SOKÜM) NELERDEN OLUŞMAKTADIR?
- A. Dilin somut olmayan kültürel mirasın aktarılmasında bir araç işlevi gördüğü sözlü anlatımlar ve sözlü gelenekler.
- B. Gösteri Sanatları
- C. Toplumsal Uygulamalar, Ritüeller ve Festivaller
- D. Halk Bilgisi, Evren ve Doğa ile ilgili uygulamalar
- E. El Sanatları Geleneği

Kültür varlıklarının belirlenmesi

- Tescil

Doğa ve kültür varlıklarının belirlenerek kayıt altına alınması.

Tescil ile devlet, doğal/kültürel varlıklar üzerinde koruma ve yaşatma amacıyla kanunen tasarruf hakkı kazanır.

Tescil sırasında korunacak varlığın «değerlendirmesi» için uzman kurulları oluşturulur ve bu kurullar koruma kapsamını ve müdahale gerekiyorsa bunun ne şekilde yapılacağını belirler.

Kültür varlığının tescillenmesinde değerlendirme unsurları olarak;

Tarihsel değer, Söylence/destan/mitoloji değeri, Geleneksel değer, çevresel değer, Mimari değer, Sanatsal değer, Teknik değer, Enderlik değeri (serenderler), özgünlük değeri, Benzersizlik değeri (Konya Alaaddin Camii), kullanım değeri (Ankara Çengel Han), Süreklilik değeri (Bursa hanlar bölgesi), Anı değeri, Kimlik değeri (eyfel kulesi), Belge değeri.

Koruma Restorasyon konusunda BURRA tüzüğü olarak bilinen ve Avusturalya da 1999 yılında düzenlenen kongrede alınan kararlara göre ;

Kültür varlıkları *Estetik*, *Tarihi*, *Sosyal değer* taşıyor olma niteliklerine göre değerlendirilmelidir.

KORUMA DEĞERLERİ

ICOMOS TÜRKİYE MİMARİ MİRASI KORUMA BİLDİRGESİ "2013"

- **özgünlük:** Bir mimari kültür varlığının anlam kazanabilmesi için gereken ve onun gerçekliğini, değerini ve bütünlüğünü kanıtlayan tüm özellikleridir.
- **bütünlük:** Mimari mirasın yapısal ve mimari olarak bir bütün tanımlaması ve miras olma durumunu belgeleyen tüm unsurları ile var olması durumudur.
- **tarihsel değer :** Tarihsel değer iki ölçüte bağlı olarak anlaşılmaktadır: 1. Yapı ya da yapı gruplarının tarihsel önem taşıyan bir "olay", kişi ve/veya kurumla ilişkili olması; 2. Kentsel, kırsal, endüstriyel miras ögesinin eskiliği.
- **belgesel değer :** Yaşamın mekâna yansıması olarak kabul edilen yapılar, değişik dönemlerde yaşayan topluluklar ve onların sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasal yaşamları, yapım teknolojileri hakkında bilgi veren kaynaklardır.
- **estetik ve sanatsal değer :** Kültür varlığının tasarımındaki anlayışı ve bezeme özelliklerini, dönemin ulaştığı beğeni düzeyini ve niteliğini kapsar

KORUMA DEĞERLERİ

ICOMOS TÜRKİYE MİMARİ MİRASI KORUMA BİLDİRGESİ "2013"

- **teknik ve teknolojik değer:**Kültür varlığının ait olduğu dönemin teknik bilgi, beceri, yapım, malzeme ve işçiliğine ilişkin belgesel niteliklerinin tümüdür.
- **enderlik - teklik değeri :** Benzerleri zaman içerisinde yok olmuş yapılar ya da yapı elemanları enderlik değeri taşırlar. Türü, mimari üslubu ve tasarımcısı bağlamında benzeri olmayan ya da günümüze tekil olarak gelen yapı ya da yapı elemanları teklik değeri taşırlar.
- **grup değeri :** Birlikte bir bütün oluşturan, mimari miras öğelerinin yapısal ve anlamsal bağlamda bir arada bulunmalarından doğan değerdir.
- **kullanım değeri:** Kültürel varlığın kullanımının sürmesi ve kendisine çağdaş toplumda bir yer bulması bağlamında, yapının kullanılarak korunması ve çağdaş yaşamda yer alarak geleceğe taşınması durumudur. Yapının özgün kullanımının ya da toplumun onun için öngördüğü yeni kullanımın yapıya kattığı değerdir.
- **folklorik değer :** Toplumun yerleşmiş örf ve adetleri, yaşam biçimleri, inanışları ve alışkanlıklarının mimari mekânlarla (yapılar, yapı grupları veya yapı parçaları) birlikte varolmasının yarattığı değerdir.

Yunanistan-Selanik Atatürk Evi Müzesi

TARİHSEL DEĞER

Anı değeri ve bina ilişkisi

**Sivas Kongresi' nin yapıldığı
Bina (Sivas Lisesi)**

II TBMM YAPISI-ANKARA

TARİHSEL DEĞER

Tarihi bir olaylarla olan ilişki

Berlin Duvarı

TARİHSEL DEĞER

Yeni Dünya Mirası: Çatalhöyük

Konya ovasındaki dünyanın en eski yerleşim yerlerinden biri olan Çatalhöyük, Dünya Mirası Listesi'ne girdi. Çatalhöyük'ün Dünya Mirası temel şartlarını karşıladığı, otantikliğini koruduğu ve evrensel seçkin değerlere sahip olduğu belirtildi.

ESKİLİK DEĞERİ... DÖNEMİNİ YANSITAN İZLERİ TAŞIMA

İsmail Bey Hamamı (Selçuk Hamamı) (İzник)

Kubbenin kaburgalarla sekiz bölüme ayrılmış oluşu mimari yönden ilginç bir görünüm ortaya koymuştur. Kubbe dilimlerinin her birinde beşer aydınlık penceresi bulunmaktadır. Buradaki bezemenin büyük bir bölümü ile duvarlardaki alçı süslemelerden çok azı günümüze gelebilmiştir.

**İNŞA TEKNİĞİ
ÖZGÜNLÜK.....
TEK OLMA.....**

KOZAHAN- BURSA

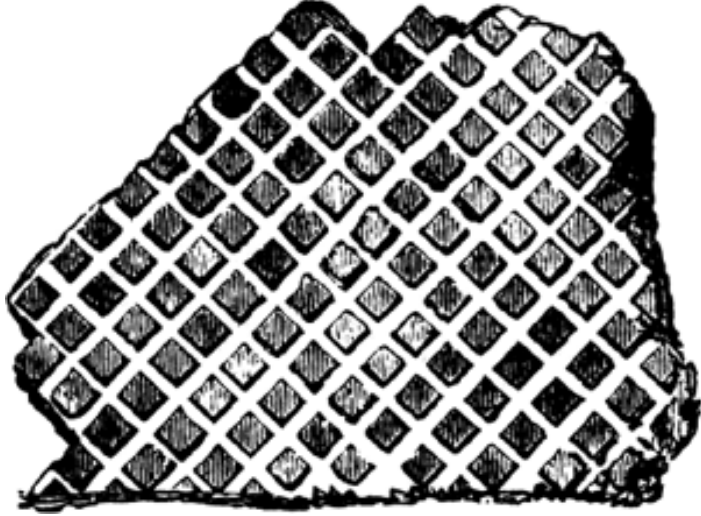
Kullanımının sürerek yapının çağdaş yaşamda kendine yer bulması.....geçmişteki özgün işlevini günümüzde koruması

Süreklilik değeri.....

Kullanarak korunan.....

İNŞA TEKNİĞİ
ÖZGÜNLÜK.....

OPUS RETICULATUM TEKNİĞİ

M.Ö. 1 yüzyıl ile M.S. 1. yüzyıl arasında Roma mimarlığında oldukça yaygın olarak kullanılmış duvar tekniğidir. Kaba taş kaplama olan opus reticulatum Augustus zamanında çok popülerdir. Bu yöntemde yaklaşık 3 inch kare piramidal (konik) taşların uç tarafı betona iyice yerleştirilir. Reticulate (ağ biçimli) olarak adlandırılan motifler kare şeklinde ya da baklava şeklini olabilmektedir.

İNŞATEKNIĞİ
ÖZGÜNLÜK.....

OPUS INCERTUM

Kiklopik ve küçük taşlardan örülmüş düzensiz duvardır. Opus reticulatum' a göre daha kaba ve çirkin olmasına rağmen daha sağlamdır. Daha dayanıklı olması için en küçük boy taşardan yapılan duvar, kireç ya da kumla yapılmış bir harç ile sıvanırdı.

ALBA FUCENS DUVARLARI

İNŞA TEKNİĞİ
ÖZGÜNLÜK.....

ÇIVISİZ CAMİİ

800 yıl önce inşa edilen ve ahşap olmasına rağmen hiçbir çivi kullanılmadan yapılan söz konusu caminin Türk ahşap mimarisinin şaheseri ve dünya kültür mirası olduğunu belirten Remzi Kozal, "Selçuklular döneminde inşa edildiği tahmin edilen ahşap mimarimizin bu muhteşem şaheseri; geçmişten geleceğe çok önemli bir köprü olarak yer almakta ve mimarlık tarihimize ışık tutmaktadır.

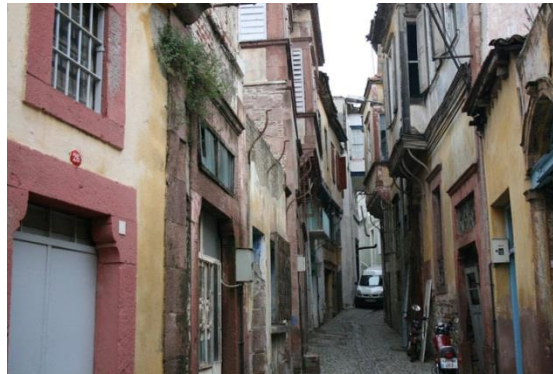
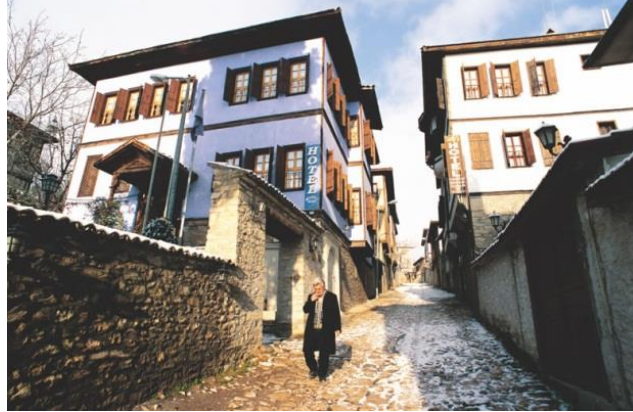
İNŞA TEKNİĞİ
ÖZGÜNLÜK.....

ENDERLİK VE YÖREYE AİTLİK DEĞERİ

SERENDER

Yer ile bağlantısı direkler sayesinde sağlanan, binlerce yıl öteden beri Karadeniz kıyı bölgesinde nem ve zararlılardan korunaklı kılınmak için zeminden koparılmış yüksek oda, kilerlerdir.

CUMBALAR

Çok rastlanan bir kültür varlığı yada yapım tekniği de o yöreye ait bir özelliği belirttiği için değer kazanmaktadır.

Çokluk değeri.....

AKM, yapıldığı dönemin tasarım, mimari ve teknoloji anlayışını yansıtması açısından '**Mimari Değer**'e sahiptir.

AKM, toplumun gereksinimlerini halen karşılayabilmesi açısından '**İşlevsel ve Ekonomik Değer**'e sahiptir.

AKM'nin yapıldığı 40 yıldan fazla süredir kendisine çağdaş toplumda bir yer bulabilmesinden kaynaklanan '**Süreklilik Değeri**' vardır.

AKM'nin kültür varlığı olması tartışılmayan birçok yapıdan çok daha fazla belleğimizdeki değişik olaylarla ilişkisi bakımından '**Anı Değeri**' vardır.

AKM, bunun da ötesinde çok önemli bir '**Simge Değeri**'ne sahiptir.

AKM'nin '**Özgünlük Değeri**' vardır.

